

Kohtuasi C-705/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

21. detsember 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Income Tax Tribunal ([Gibraltar,]Ühendkuningriik)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

16. detsember 2020

Kaebaja:

Fossil (Gibraltar) Limited

Vastustaja:

Commissioner of Income Tax

[...]

INCOME TAX TRIBUNAL OF GIBRALTAR
2010. AASTA TULUMAKSUSEADUSE (INCOME TAX ACT 2010) § 32
SEOTUD ASJAS

2010. AASTA TULUMAKSUSEADUSE (INCOME TAX ACT 2010) 1. LISA
TABELI C TULULIIGIGA 6 SEOTUD ASJAS

KOHTUASJAS, MILLE POOLED ON:

FOSSIL (GIBRALTAR) LIMITED

kaebaja

-JA-

COMMISSIONER OF INCOME TAX

vastustaja

KOHTUMÄÄRUS EELOTSUSE TAOTLEMISEKS EUROOPA LIIDU KOHTULT

Kolmapäev, 16. detsember 2020

[...] [Income Tax Tribunali (Gibraltari tulumaksukohus) koosseis]

VÕTTES ARVESSE, et kaebaja palus Income Tax Tribunalil (Gibraltari tulumaksukohus) esitada Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) eelotsusetaotluse seoses küsimusega, kuidas tõlgendada Euroopa Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta otsust (EL) 2019/700 riigiabi kohta

[...] [pooli esindavad juristid],

KOHUS MÄÄRAB:

1. Esitada lisa sõnastatud küsimus Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 267 alusel Euroopa Kohtule eelotsuse tegemiseks.
2. Saata käesolev kohtumäärus ja selle lisa viivitamata Euroopa Kohtule.
3. Peatada menetlus, kuni Euroopa Kohus on teinud käesoleva kohtumääruse lisa sõnastatud küsimuses eelotsuse või kuni kohus teeb muu määruse.
4. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.

[allkiri]

KOHTUKOOSSEISU ESIMEES

**INCOME TAX TRIBUNAL OF GIBRALTAR (GIBRALTARI
TULUMAKSUKOHUS)**

LISA

EELOTSUSETAOTLUS EUROOPA LIIDU KOHTULE

I. SISSEJUHATUS

- 1 Income Tax Tribunal of Gibraltari (Gibraltari tulumaksukohus) esitatud eelotsusetaotlus põhineb kaebaja esitatud kaebusel seoses sellega, kuidas vastustaja täitis Euroopa Komisjoni otsust riigiabi kohta, [nimelt] komisjoni 19. detsembri 2018. aasta otsust (EL) 2019/700 (teatavaks tehtud numbri C(2018) 7848 all) (edaspidi „otsus“).
- 2 Eelkõige keeldus vastustaja Euroopa Komisjoni konkurentsipoliitika peadirektoraadilt (edaspidi „**konkurentsipoliitika peadirektoraat**“) 26. märtsi 2020. aasta kirjas saadud suunist järgides andmast kaebajale maksusoodustust 2010. aasta tulumaksuseaduse (Income Tax Act 2020, edaspidi „**2010. aasta tulumaksuseadus**“) § 37 alusel seoses maksuga, mille kaebaja oli tasunud Ameerika Ühendriikides litsentsitasudest saadud tulult. Vastustaja kinnitab, et kui ei oleks olnud konkurentsipoliitika peadirektoraadi suunist, oleksid nad kaebajale sellekohase maksusoodustuse [andnud].
- 3 Kaebaja vaidleb vastu vastustaja keeldumisele (mis põhines konkurentsipoliitika peadirektoraadi suunisel) anda 2010. aasta tulumaksuseaduse § 37 alusel maksusoodustust ning väidab, et otsus ei takista vastustajal sellist maksusoodustust kohaldamast.

II. FAKTILISTE ASJAOLUDE KOKKUVÕTE

- 4 16. oktoobril 2013 algatas komisjon ametliku uurimismenetluse, et kontrollida, kas intressitulu ja litsentsitasudest saadud tulu maksuvabastus, mis 2010. aasta tulumaksuseadusega ette nähti, soosis valikuliselt teatavaid äriühinguid. Otsuses tuvastati, et see oli tõepoolest nii.
- 5 Kaebaja on alaliselt Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu Fossil Group Inc, kes kuulub 1982. aastal asutatud ja [lk 2] Texase osariigis Richardsonis tegutsevasse USA moedisaini- [...] ja rõivatootmiskontserni, ainuomandis olev tütarettevõtja. Nende tootemarkide hulka kuuluvad Fossil, Relic, BMW, Michele Watch, Skagen Denmark, Misfit, WSI ja Zodiac Watches. Kaebaja on Gibraltari äriühing, kes saab litsentsitasusid teatavate nende omandis olevate tootemarkidega seotud kaubamärkide ja disainilahenduste ülemaailmse kasutamise eest.
- 6 Vastustaja on Commissioner of Income Tax (edaspidi „tulumaksuamet“), kes 2010. aasta tulumaksuseaduse § 2 kohaselt on see Gibraltari ametiasutus, kes vastutab tulumaksu arvestamise ja kogumise eest.

- 7 Kaebaja ei kuulunud Euroopa Komisjoni uuritud ja otsuse lõpus loetletud 165 äriühingu hulka. Samas kohaldati talle 2010. aasta tulumaksuseaduses sätestatud maksuvabastust seoses litsentsitasudest saadud tuluga. Fossil Group Inc deklareeris kogu kaebajale laekunud litsentsitasudest saadud tulu Ameerika Ühendriikide maksuametile ning sellelt tasuti Ameerika Ühendriikides 35% määraga tulumaksu.
- 8 Pooled nõustuvad järgmiste asjaoludega:
2010. aasta tulumaksuseaduse § 37 annab vastustajale pädevuse anda kaebajale maksusoodustust seoses mis tahes maksuga, mille Fossil Group Inc on maksnud kaebaja litsentsitasudest saadud tulult Ameerika Ühendriikides;
 - kui seda liidu otsust ei oleks olnud, oleks vastustaja andnud kaebajale eelnimetatud maksusoodustuse kogu maksu suhtes, mille viimane on 2010. aasta tulumaksuseaduse kohaselt kohustatud Gibraltaril selle tulu pealt maksma;
 - isegi kui litsentsitasudest saadud tulu oleks 2010. aasta tulumaksuseaduse kohaselt aastatel 2011–2013 Gibraltaril maksustatud ja Euroopa Komisjon ei oleks seda 2010. aasta tulumaksuseaduse osa uurinud, oleks vastustaja andnud kaebajale maksusoodustust § 37 alusel.
- 9 Otsuse rakendamiseks vastu võetud liikmesriigi õigusakti kehtestas Gibraltaril peaminister, kes on rahanduse eest vastutav minister, [lk 3] 7. veebruaril 2019, mil ta avaldas 2019. aasta tulumaksu (muutmise) määruse (edaspidi „määrus“). Määrusega muudetakse 2010. aasta tulumaksuseadust, et võimaldada 2010. aasta tulumaksuseaduse 1. lisa tululiigi 3A alusel maksustada tagasiulatavalt 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2013 saadud litsentsitasudest saadud tulu.
- 10 Enne kaebajale maksusoodustuse andmist 2010. aasta tulumaksuseaduse § 37 alusel võttis vastustaja ühendust konkurentsipoliitika peadirektoraadiga ja palus suunist. 26. märtsil 2020 kirjutas konkurentsipoliitika peadirektoraat vastustajale ja andis teada, et viimane ei saa maksu arvestamisel võtta arvesse kaebaja litsentsitasudest saadud tulult Ameerika Ühendriikides tasutud maksu.

III. INCOME TAX TRIBUNALI (GIBRALTARI TULUMAKSUKOHUS) ESIMENE JA VIIMANE EELOTSUSE KÜSIMUS

- 11 See on esimene kord (ja Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise tõttu ka viimane kord), mil Income Tax Tribunal (Gibraltaril tulumaksukohus) esitab Euroopa Kohtule ELTL artikli 267 alusel eelotsusetaotluse. Income Tax Tribunali (Gibraltaril tulumaksukohus) tuleb käsitleda kohtuna, millel on sellekohane pädevus, et tagada liidu õiguse ühetaoline kohaldamine: vt kohtuotsus C-274/14 Ban[co] de Santander (mille esitas Tribunal Economico-Administrativo Central (keskne maksuasjade vaidekomisjon, Hispaania) [EU:C:2020:17]

punkt [...]51[...], kohtuotsus C-355/89 Barr ja Montrose Holdings [1991] [...]EU:C:1991:287], punktid [...]6–10[...]; kohtuotsus C-171/96 Pereira Roque vs. Governor of Jersey [1998] [...]EU:C:1998:368] ning kohtujurist La Pergola ettepanek [EU:C:1997:425] [punktis] [...]24[...]. Income Tax Tribunal (Gibraltari tulumaksukohus) on alaline kohus, selle otsused on täitmiseks kohustuslikud ja selles kohaldatakse võistlevat menetlust, näiteks 2010. aasta tulumaksuseaduse § 35 alusel mis tahes kaebaja ja tulumaksuameti (st vastustaja) vahel. Income Tax Tribunal (Gibraltari tulumaksukohus) kohaldab õigusnorme ja on selge, et selle otsuseid saab kassatsiooni korras edasi kaevata Supreme Court of Gibraltarile (Gibraltari kõrgeim kohus). Samuti on Income Tax Tribunal (Gibraltari tulumaksukohus) sõltumatu ning selle suhtes kehtivad õigused, mis on tagatud Gibraltari põhiseadusega (mis peegeldab Euroopa inimõiguste konventsiooni) ja mis käsitlevad näiteks õigust õiglasele kohtupidamisele. [lk 4]

IV. GIBRALTARI SEISUND LIIDU ÕIGUSES

- 12 Liidu õigust kohaldati Gibraltari suhtes vastavalt ELTL artikli 355 lõikele 3, kus on sätestatud:

„Aluslepingute sätteid kohaldatakse Euroopa territooriumide suhtes, mille välissuhete eest vastutab liikmesriik.“

- 13 ELTL artikli 355 lõikest 3 tulenevat liidu õiguse täielikku kohaldamist Gibraltari suhtes kärpised Taani Kuningriigi, Iirimaa ja Ühendkuningriigi ühinemistingimusi käsitleva lepingu (edaspidi „1972. aasta ühinemisleping“) artiklid 28, 29 ja 30. Üks nimetatud sätete tagajärg on see, et Gibraltar on liidu ühisest tolliterritooriumist välja arvatud.

- 14 Euroopa Kohus hindas mainitud väljaarvamise mõju kohtuasjas C-30/01 komisjon vs. Ühendkuningriik [...] [EU:C:2003:489] (edaspidi „Gibraltari kohtuasi“). Nimetatud kohtuasjas tuli Euroopa Kohtul hinnata mitmete EMÜ artiklil 100 (hiljem EÜ artikkel 94 ja nüüd ELTL artikkel 115) või 100a (hiljem EÜ artikkel 95 ja nüüd ELTL artikkel 114) põhinevate, peamiselt kaupade vaba liikumise eesmärgil kehtestatud liidu direktiivide kohaldatavust Gibraltari suhtes. Euroopa Kohus märkis punktis [...]59[...]:

„[...]Gibraltari väljaarvamine liidu tolliterritooriumist tähendab seda, et tema suhtes ei ole kohaldatavad aluslepingu õigusnormid kaupade vaba liikumise kohta ega ühenduse teisese õiguse normid, mille eesmärk on seoses kaubaringlusega tagada liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamine vastavalt EÜ artiklitele 94 ja 95.“

- 15 Enne [...] Ühendkuningriigi [lahkumist] liidust olid Gibraltari suhtes kohaldatavad kõik muud (isikute, teenuste ja kapitali) vabadused.

Liidu meetmete ülevõtmine/jõustamine Gibraltaris

- 16 Liidu õiguses oli Ühendkuningriik lõppkokkuvõttes Gibraltaris liidu õiguse täitmise eest vastutav liikmesriik. Ent Gibraltaril konstitutsioonilise õiguse kohaselt ja kooskõlas sellega, et konstitutsiooniliselt [lk 5] ei ole Gibraltar Ühendkuningriigi osa, [...]on Euroopa Liidu asjad, sealhulgas kohustus üle võtta ja rakendada liidu direktiive Gibraltaril riigisisises õiguskorras, küsimus, mille eest vastutavad Gibraltaril valitsus ja Gibraltaril parlament.
- 17 Seda kinnitab Gibraltaril konstitutsiooni § 47 lõige 3, kus on sätestatud:
- „Ilma et see piiraks Ühendkuningriigi vastutust Euroopa Liidu õiguse täitmise eest Gibraltaril, ei lakka asjad, mis käesoleva konstitutsiooni kohaselt kuuluvad [Gibraltaril valitsuse] ministrite vastutusalasse, seda olemast ka siis, kui need kerkivad üles Euroopa Liidu kontekstis.“*
- 18 Määruse [...] 2015/1589 (edaspidi „**menetlusmäärus** [...]“) artikli 16 lõike 3 kohaselt toimub riigiabi tagastamine vastavalt kõnealuse liikmesriigi riigisisese õiguses kehtivale korrale. Kooskõlas kõnealusel perioodil kehtinud riigisisese õigusega lasub abi tagasi saamise kohustus Gibraltaril ametiasutustel.

V. ÕIGUSLIKUD KÜSIMUSED JA ARGUMENDID

Vastustaja argumendid, mis tuginevad konkurentsipoliitika peadirektoraadi suunistele

- 19 Oma 26. märtsi 2020. aasta kirjas (edaspidi „märtsikuine kiri“) asus konkurentsipoliitika peadirektoraat seisukohale, et vastustaja ei saa kaebaja litsentsitasudest saadud tulult Ameerika Ühendriikides tasutud maksu arvesse[...] võtta [...], sest:
- a) *„kindlasti ei ole [otsuse] punktis 226 kirjeldatud meetodika eesmärk lubada maha arvata Ameerika Ühendriikides sealsete kuritarvituste vastaste (välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate) eeskirjade kohaselt tasutud makse. Välismaistele kontrollitavatele äriühingutele kehtestatud maks on kooskõlas teistsuguse maksuloogikaga (kuritarvituste vastased sätted) ning see ei mõjuta otsuse resolutiivosa ega riigiabi arvutamise meetodikat“. Konkurentsipoliitika peadirektoraat viitas kohtuotsuse Fiat Chrysler Finance Europe vs. [...] [Euroopa] Komisjon (liidetud kohtuasjad T-755/15 ja T-759/15) [...] [lk 6] [EU:T:2019:670] punktile 318;*
- b) *„kui võimaldataks Gibraltaril maksude (mis põhinevad Gibraltarilt saadud tulul) tasaarveldamist Ameerika Ühendriikide maksudega, oleks sellel paradoksaalne mõju, mille kohaselt Gibraltaril ei oleks õigust teostada oma maksustamispädevust (seoses Gibraltaril äriühingu saadud tuluga), samal*

ajal kui Ameerika Ühendriikides oleksid maksud samalt summalt tasutud (kooskõlas sealsete kuritarvituste vastaste seadustega)“;

- c) [...] komisjoni 23. juuli 2019. aasta teatise (2019/C 247/01, ELT C 247) punkt 102 ei olnud kaebajale kohaldatav, kuna abisaaja (st kaebaja) ei olnud saanud riigiabi pealt makse maksnud.
- 20 Vastustaja asub seisukohale, et tal tuleb järgida konkurentsipoliitika peadirektoraadilt saadud suunist.
- 21 Peale selle asub vastustaja hoolimata sellest, et 2010. aasta tulumaksuseaduse §-s 37 sätestatud maksusoodustuse võimalikkust ei olnud konkurentsipoliitika peadirektoraadiga kordagi sõnaselgelt arutatud, seisukohale, et märtsikuine kiri takistab selle soodustuse andmist, kuna selle tagajärjel muutuks 2010. aasta tulumaksuseaduse § 37 kohaldamine võimatuks. Märtsikuine kiri kirjutati vastuseks äriühingu Fossil Group Inc 2019. aasta detsembris saadetud kirjale. Mitte kummaski kirjas ei käsitleta 2010. aasta tulumaksuseaduse § 37, vaid pigem maksukohustuse arvutamist otsuse punkti 226 kohaselt.

Kaebajate argumendid

- 22 Kaebajad vaidlustavad eeltoodud seisukohad. Nad esitavad järgmised argumendid:
- a) tulenevalt ELL artikli 4 lõikest 3 on liikmesriik kohustatud kaasa aitama komisjoni ülesannete täitmisele, sealhulgas tagama, et selle otsuseid täidetakse. Menetlusmääruse [...] artikli 16 lõike 3 kohaselt toimub tagastamine vastavalt kõnealuse liikmesriigi riigisiseses õiguses kehtivale korrale; [lk 7]
- b) Ühendkuningriik on Gibraltaril ametiasutuste kaudu võtnud eesmärgi seda otsust täita, kehtestades Gibraltaril eeskirjad, mis võimaldavad maksustada litsentsitasudest saadud tulu aastate 2011–2013 eest tagasiulatuvalt;
- c) vastustajal kui nendel aastatel saadud tulu arvestamise eest vastutaval ametiasutusel oli liikmesriigi õiguse alusel õigus kohaldada kõiki maksusoodustusi, mida kaebaja 2010. aasta tulumaksuseaduse kohaselt võis kasutada;
- d) otsuses ei käsitletud 2010. aasta tulumaksuseaduse § 37 ega leitud, et see paragrahv on liidu õigusega vastuolus. Samuti ei leitud otsuses, nagu poleks vastustajal olnud otsuse kohaselt tasumisele kuuluvate summade arvestamisel õigust kohaldada mõnda Gibraltaril õiguses ette nähtud maksusoodustust;
- e) küsimuse, millist maksusoodustust maksustatavale tulule kohaldada, peab lahendama liikmesriigi õiguse alusel vastustaja ja praegusel juhul oleks

- vastustaja võimaldanud kaebajale *kaebaja litsentsitasudest saadud tulu* pealt Ameerika Ühendriikides makstud maksu suhtes maksusoodustust. Need asjaolud puudusid märtsikuises kirjas viidatud Fiati kohtuasjas, mis on sellest erinev;
- f) vastustaja ajab otsuse punkti 226 kohaselt maksmisele kuuluva maksu arvutamise, mis on lihtne matemaatiline tehe, segamini küsimusega, millist maksusoodustust saab maksmisele kuuluvale brutosummale kohaldada. Küsimus, millist maksusoodustust saab mis tahes sissenõutavale maksule otsuse kohaselt kohaldada, kuulub 2010. aasta tulumaksuseadust kohaldavate Gibraltaril ametiasutuste pädevusse. See on täielikult kooskõlas [...] menetlusmääruse artikli 16 lõikega 3;
- g) võimalik väide, et märtsikuine kiri kohaldub samaväärselt §-st 37 tulenevale maksusoodustusele ja seega „oleks sellel paradoksaalne [lk 8] mõju, mille kohaselt Gibraltaril ei oleks õigust teostada oma maksustamispädevust“, on ekslik. Gibraltaril maksuamet teostaks oma riigisisese õigusest tulenevat pädevust anda maksusoodustust seoses Ameerika Ühendriikides makstud maksuga. Tõepoolest, kui 2010. aasta tulumaksuseadus oleks esialgu maksustanud litsentsitasudest saadud tulu ja Euroopa Komisjon ei oleks seega 2010. aasta tulumaksuseaduse seda aspekti uurinud, oleks vastustaja kohaldanud §-st 37 tulenevat maksusoodustust. Sellistel asjaoludel on keeruline mõista, miks ei ole kaebajal õigust samale soodustusele nagu see, millele tal oleks õigus olnud juhul, kui seadus oleks 2010. aastal vastanud riigiabi reeglitele, ja/või miks on riigisiseste õigusnormide alusel soodustuse kohaldamine paradoksaalse mõjuga, nagu väidab konkurentsipoliitika peadirektoraat.

VI. EELOTSUSETAOTLUSE PÕHJENDUSED

- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on asunud seisukohale, et selles kohtuasjas tekib liidu õiguse tõlgendamise seoses keeruline küsimus, millele on kohasem vastata Euroopa Kohtul, eeskätt küsimus otsuse mõjust ja sellest, kas see laieneb vastustaja pädevusele kohaldada maksusoodustust selliste riigisiseste õigusnormide alusel, mida riigiabi uurimine ei hõlmanud.

VII. EELOTSUSE KÜSIMUS

- 24 Eeltooduga kooskõlas esitab Income Tax Tribunal of Gibraltar (Gibraltaril tulumaksukohus) järgmise eelotsuse küsimuse:

Kas see, kui tulumaksuamet annaks 2010. aasta tulumaksuseaduse alusel kaebajale litsentsitasudest saadud tuluga seoses Ameerika Ühendriikides makstud maksult [...] maksusoodustuse, oleks otsusega vastuolus või takistaks otsus seda muul viisil?

[alkiri]

**KOHTUKOOSSEISU ESIMEES
INCOME TAX TRIBUNAL OF GIBALTAR (GIBALTARI
TULUMAKSUKOHUS)**

TÖÖDOKUMENT